

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 20. De Modestia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

juram justam cibi ac potûs inveniendam, paulatim sibi aliquid detrahare debeat, quousque deprehendat, quantum sufficit, ut functiones suas ordinarias commodè obire possit. 5. Quòd inter comestionem expediat, vel Christum cum Discipulis comedentem imaginari, vel alijs pijs cogitationibus animum, suaviter tamen & absque violentia occupare, ut hac ratione occupatus abstrahatur à suavitate ciborum percipienda, minùsque super illos affectus effundatur. 6. Quòd ad intemperantiam cavendam non parùm conducatur, si antè, quàm cibus vel potus sumatur, ac nulla esuries sentitur, determinetur, quantum quis sumere velit, & ab hac mensura nec à propria aviditate, nec ab instigatione Inimici abduci se permittat. 7. Quòd præcipuè cavendum sit, ne super sumendos cibos animus quasi totus effundatur; aut cum nimia aviditate & festinatione comedatur.

§. XX.

De Modestia.

I. Est virtus, quæ externa Hominis membra & actiones juxta Status cujusque decentiam moderatur; de qua sequentia Ascetæ noranda.

II. Primum est, ut convenientem de illa æstimationem concipiat, eumque in finem perpetuò distinctionem sequens in mente ac memoria habeat:

Multùm est doctrinâ, virtute excellere multùm:

Majus opus, mores composuisse suos.

Cùm enim ad hoc requiratur, ut in omnibus nostris verbis & actibus nihil reperiatur, quod cujusquam offendat aspectum, quemadmodum S. Augustinus monet, &

N 5

hanc

hanc ipsam morum decentiam atque integritatem
fectio sanctitati (quæ in caritate divina præcipue
sistit) superaddat, facile apparet, uti difficillimè
rarissimum opus est vir undequaque perfectus,
ram quoque morum ad leges modestiæ compo-
sitionem reperiri.

III. Secundum est, ut ad certa quæpiam
revoce, quæ circa hanc modestiam sunt oblecta
qualia quidem quatuor præcipue assignari possunt
Hilaritas & serenitas frontis & faciei: quæ quidem
derata sit, & ex conscientia bona velut nativa
procedat, oportet. Unde duo extrema ipsius
sè cavenda: prius est nimia gravitas aut severitas
tūs, quæ per frontis aut nasi corrugationem, tris-
tibus aut alium motum inordinatum indicet: posterius
sūs immodicus & immodestus, quia ridere
neutiquam ijs permissum est, teste B. Antiocho
sunt germani Christiani: omnium minimè com-
Monachis, qui se jam crucifixerunt istius mundi
Hinc & S. Nilus ad excessum risūs fugiendum
tur, quia enervat animam; anima verò enervata
lè à freno legis exiit: juxta Vener. Bedam ver-
lum habebit accessum cordis compunctio, ubi
immoderatus risus & jocus: imò non tantum
sed etiam corpori nocet risus excussus, in hoc
sanguis recedit à corde, & ex valido risu homines
pe suffocantur. Hinc breviter & bene S. Bernar-
ad Eugenium scribens ait: Fœde ad Cachinnos
ris, fœdiùs moves. 2. *Mundities vestium, & mor-
brorum, quæ aspectui patent*: quam quidem S.
natus suis hanc regulâ commendavit: *Mundities
& ad valetudinem, & ad ædificationem confert,*

nibus curæ sit, tam circa seipfos, quàm omnia alia: nam mundities arguit gravitatem morum, teste Iſocrate, ſi tamen, ut Tullius monet, non ſit odioſa, nec exquisita nimis, nec muliebris, ſed virilis tantùm, quæ fugiat agreſtem & inhumanam negligentiam: quippe nec affectatas ſordes, nec exquisitas delicias Chriſtiano convenire, S. Hieronymus monet. Certè de S. Bernardo ſcribitur, quod in veſtibus ei paupertas ſemper placuerit, ſordes nunquam; nimirùm animi fore iudices ajebat, aut negligentis, aut foris gloriam affectantis humanam. 3. *Gestus & motus membrorum*: cujus quidem defectus breviter, ſed ſufficienter indicavit Hugo de S. Victore his verbis: geſtus autem reprehendiſſibilis eſt, ſi eſt aut mollis, aut diſſolutus, aut tardus, aut citatus. Mollis ſignificat laſciviam, diſſolutus negligentiam, tardus pigritiam, citatus ſive impetuoſus inconstantiam. 4. *Sermonis attemperatio*: ut, quemadmodum S. Clemens monet, uterque qui differit, vocem metiatur juſta proportione, & commodatione; elatus enim clamor pronuntiationis, res eſt inſaniſſima: cum proximis autem ita loqui, ut non audiaris, ejus eſt, qui nullo eſt ſenſu præditus, neque enim audient: & hoc quidem eſt puſilli & abjecti animi indicium, illud verò arrogantia. Aliæ circumſtantia in ſermone obſervandæ, diſtinctiùs alibi exponentur, hic in genere ſufficit, ſi Regula ſupra citata S. Ignatij obſervetur, ſi loquendum fuerit, meminerint modèſtia & ædificationis, tum in verbis, tum in modo loquendi.

IV. Tertium eſt, ut regulas quasdam generales nôrit, juxta quas ſe dirigere quiſque debeat in moribus ritè conformandis, quarum quidem tres potiffimum assignari

assignari possunt. 1. *Natura*: quam regulam
 Cicero his verbis: naturam sequamur, & ab
 quod abhorret, oculorum auriúmque appro
 fugiamus, nam, ut rectè S. Ambrosius advertit,
 catum placet, motum natura informet. Siquid
 rura vitij est, industria emendet; ut ars deli
 desit correctio. 2. *Consuetudo patria*: nam,
 cuique homini, ita & nationi pulchrum est, quod
 quis cum ratione eligit, qui alijs convivere, sua
 societatem gratam efficere desiderat. 3. *Exempla*
lteriorum: id est, qui urbanitatis decorum studio
 conlectantur, & sincerius; hæc enim uti oculis
 lius objiciuntur, ita vim quoque efficaciamque
 majorem ad imitationis desiderium studiumque
 vocandum. Porro quæ regulæ speciatim circa
 divinum, congressionum officia, compellendi
 nem, cultum corporis, incessum, colloquia,
 ctionem corporis & nocturnum decubitus à
 stia præscribantur, copiosè simul & eleganter enu
 tur in aureo libello, qui ab alijs *Astilogus Chri*
stianus, ab alijs *Decorum & Urbanitas morum* scri
 ptus.

§. XXI.

De Taciturnitate.

- I. Est Virtus, immodicum loquendi appetitum
 refrenans, de qua Sequentia Ascetæ sunt scienda.
- II. Primum est, ut bene apprehendat necessi
 tatem & utilitatem hujus virtutis. Et necessitas
 dem ex eo oritur, quod, cum homo ex una parte
 animal sociabile, ideóque vel ipsius naturæ insti
 tuta